Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

WYDAWNICTWO UMCS

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN – POLONIA

VOL. XI SECTIO N 2026

ISSN: 2451-0491 • e-ISSN: 2543-9340 • CC-BY 4.0 • DOI: 10.17951/en.2026.11.205-222

Krasiński w nieromantycznym ogrodzie Internetu. Rekonesans*

Krasiński in the Unromantic Garden of the Internet: Reconnaissance

Alina Brzuska-Kępa

Uniwersytet Łódzki
Wydział Filologiczny
ul. Pomorska 171/173, 90-236 Łódź, Polska
alina.brzuska@uni.lodz.pl
https://orcid.org/0000-0003-2385-620X

Abstract. The article examines the presence of Zygmunt Krasiński and his literary works on the Internet. It is exploratory in nature and seeks to answer the following questions: What types of content concerning the third of the great Polish Romantic poets are available online? How are they used? What institutions or individuals publish them, and who are their intended audiences? In what ways do they contribute to the popularity of Krasiński and his works? The study employs the methods of literature analysis and criticism as well as online content analysis. The discussion is organized into three sections: websites and resources that make Krasiński's works available online, primarily for scholarly and educational purposes; content popularizing facts about the poet's life and literary works; and content only loosely related to Krasiński, published, e.g., on social media.

Keywords: Zygmunt Krasiński; romanticism; Internet

* Tytuł tekstu nawiązuje do tytułu cyklu konferencji „Romantycy w (nie)romantycznym ogrodzie", rozpoczętego konferencją „Urodzony Zygmunt Krasiński", współorganizowaną przez Instytut Literaturoznawstwa Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, Zakład Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej Uniwersytetu Łódzkiego, Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza oraz Muzeum Regionalne im. Zygmunta Krasińskiego w Złotym Potoku. Odbyła się ona w Złotym Potoku w dniach 2–3 czerwca 2023 roku.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

Abstrakt. Przedmiotem artykułu jest obecność osoby i twórczości Zygmunta Krasińskiego w Internecie. Tekst ma charakter rekonesansu. Autorka poszukuje odpowiedzi na następujące pytania: Jakiego typu treści na temat trzeciego wieszcza dostępne są w Internecie? Jak są one wykorzystywane? Jakie podmioty je zamieszczają i do kogo je adresują? W jaki sposób wpływają one na popularność Krasińskiego i jego twórczości? Wykorzystano metodę analizy i krytyki piśmiennictwa oraz analizy treści internetowych. Rozważania podzielono na trzy części: strony internetowe i zasoby udostępniające dzieła Krasińskiego w sieci, przede wszystkim do celów naukowych i edukacyjnych; materiały popularyzujące wiedzę o życiu i twórczości poety; treści jedynie luźno związane z Krasińskim, publikowane np. w mediach społecznościowych.

Słowa kluczowe: Zygmunt Krasiński; romantyzm; Internet

WPROWADZENIE

Zygmunt Krasiński zgodnie traktowany jest – obok Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego – jako jeden z trzech wielkich wieszczów literatury polskiej doby romantyzmu. I jakkolwiek on lub jego rodzina jest ciągle obiektem badań naukowych, w perspektywie dydaktyki szkolnej jest niewątpliwie najmniej znanym poetą z wymienionej trójki. W aktualnie obowiązującej podstawie programowej dla szkół średnich jedynym utworem Krasińskiego, który uczeń powinien znać, jest *Nie-Boska komedia*. Nie ma go jednak w zestawie maturalnych pytań jawnych, których znajomość ma być egzekwowana na ustnym egzaminie maturalnym w latach 2026–2028.

Celem artykułu jest próba odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób postać i twórczość Krasińskiego funkcjonują w przestrzeni Internetu – medium, w którym niewątpliwie najchętniej i najszybciej poszukuje się materiałów nie tylko informacyjnych, ale również naukowych czy popularnonaukowych. Przestrzeń ta pozwala na postmodernistyczne podejście do tekstu jako Borgesowskiego ogrodu o rozwidlających się ścieżkach czy też do Biblioteki Babel[1]. Jakiekolwiek działania zmierzające do usystematyzowania zawartych w nim treści mogą się zatem okazać nieefektywnymi próbami ogarnięcia przestrzeni meandrycznej, nieoczywistej i nielinearnej. Sieć jest przestrzenią egalitarną, ponieważ

[1] *Ogród o rozwidlających się ścieżkach* oraz *Biblioteka Babel* to tytuły opowiadań argentyńskiego pisarza Jorge Luisa Borgesa, wchodzące w skład zbioru wydanego w 1941 roku. Trzy lata później pisarz połączył dwa zbiory i wydał je pod wspólnym tytułem *Fikcje* w 1944 roku. „«Książka nie jest bytem samoistnym, jest ona relacją, osią nieskończenie wielu powiązań» – pisał Jorge Louis Borges. Refleksja ta, rozwinięta później przez Michela Foucaulta, leży u podstaw działalności hipertekstualnej. Borgesowska idea Biblioteki Babel jest dziś metaforą Internetu – olbrzymiego, niemożliwego do ogarnięcia, nieustannie rozrastającego się hipertekstu; dobrze ilustruje też ona ideę Xanadu, którą od kilkudziesięciu lat promuje Ted Nelson. Z kolei Borgesowski ogród rozwidlających się ścieżek, z opowiadania o tym samym tytule, jest często używaną metaforą powieści hipertekstowej" (Pisarski 2022).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

umożliwia publikowanie wszystkim chętnym – często także osobom, których wykształcenie czy kompetencje nie wystarczają do opracowania w należytym stopniu udostępnianych przez nich treści. Zamieszczane są zarówno informacje fachowe i merytoryczne, jak i o charakterze popularnym czy wręcz plotkarskim[2]. Innymi cechami globalnej sieci są mobilność i zmienność, które wyzwalają w piszącym nieustający niepokój o aktualną obecność przywoływanych treści w miejscach, w których zostały wcześniej znalezione.

Ze względu na wymienione wyżej problemy oraz na ograniczony rozmiar niniejszego artykułu, opracowanie ma charakter rekonesansu i może dać jedynie częściowe odpowiedzi na następujące pytania: Jakiego typu treści na temat Krasińskiego dostępne są w Internecie? W jaki sposób są lub mogą być wykorzystane? Jakie podmioty je zamieszczają i do kogo je adresują? W jaki sposób mogą wpłynąć na popularność Krasińskiego i jego twórczości?

Refleksje uporządkowano w trzech segmentach, w których omówiono odpowiednio: miejsca upowszechniające w Internecie twórczość Krasińskiego, głównie dla potrzeb nauki; treści popularyzujące fakty z życia poety i jego utwory (np. dla potrzeb dydaktyki szkolnej); treści luźno związane z tym wieszczem i romantyzmem ogólnie (także w kontekstach satyrycznych, takich jak memy), zamieszczane np. w przestrzeni mediów społecznościowych.

OGRÓD FRANCUSKI[3] – UPORZĄDKOWANE STRUKTURY BIBLIOTEK CYFROWYCH

Do niewątpliwych zdobyczy cyberkultury i zalet Internetu należą: archiwizacja danych, w tym możliwość porządkowania kulturowego dorobku ludzkości, elektroniczne bazy danych i wyszukiwarki treści. Pisma Krasińskiego i opracowania naukowe na jego temat także są stale digitalizowane i udostępniane w wersji cyfrowej.

---

[2] „Kultura w sieci już nie ma linearnej tradycji, fundamentu realności, rękojmi, bo nie mogą być nią – często przypadkowe i mało koherentne z danym obiektem – linki… Poruszanie się wśród nich staje się domeną przypadku i amatorstwa. Z drugiej strony każdy może stać się tu autorem i ekspertem, każdy przejętym odkrywcą i fanem, podróżnikiem do niezmierzonego świata przygód i tajemnic. Internet, jak na zjawisko «quasi-boskie» przystało, ma ciągle polor metafizyki, tajemnicy, magii: bo kto z użytkowników naprawdę wie, GDZIE przechowywane są i w ilu miejscach dostępne – tworzone w sieci informacje? (…) Popularna nazwa użytkowników sieci: Internauci, nieprzypadkowo pochodzi od nazwy mitycznych żeglarzy: Argonautów. Szukali oni Złotego Runa… Co jest Złotym Runem kultury Internetu? Czy w ogóle jest Złote Runo? Czy może u kresu podróży czeka wyspa Utopia?" (Kaliszewski 2012: 132).

[3] Ogród francuski to przestrzeń traktowana jako dzieło sztuki dekoracyjnej, opartej na narzuconym naturze przez ludzki rozum geometrycznym porządku i harmonii, zbliżonej do uniwersalnego ideału piękna (Kostkiewiczowa 1991: 332).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

Nie sposób oczywiście w niniejszej publikacji usystematyzować np. ponad 12 tysięcy rekordów, które zwraca wyszukiwarka Google Scholar dla hasła „Zygmunt Krasiński". Indeksuje ona dostępne cyfrowo teksty autorskie, opracowania, życiorysy, recenzje, teksty naukowe i ich cytowania, również w publikacjach zagranicznych. Artykuł nie został jednak pomyślany jako szczegółowe przedsięwzięcie bibliometryczne.

Dla zarysowania możliwości, jakie dają zasoby cyfrowe w upowszechnianiu i udostępnianiu materiałów o Krasińskim, skorzystano z wyszukiwarki Federacji Bibliotek Cyfrowych (FBC)[4]. Zasoby bibliotek są nieustannie powiększane. W 2012 roku Milena M. Śliwińska w artykule „e-Krasiński. Publikacje Zygmunta Krasińskiego w bibliotekach cyfrowych" (dostępnym także w wersji cyfrowej w Internecie) podsumowała ich zawartość w następujący sposób:

> W Federacji jest indeksowanych pięćset siedemdziesiąt dziewięć obiektów cyfrowych dotyczących Zygmunta Krasińskiego. Są to teksty autorskie, opracowania, życiorysy, recenzje, grafiki. Duża liczba tekstów, z których prawie połowa (dwieście pięćdziesiąt) pochodzi z kolekcji Cyfrowej Biblioteki Narodowej Polona, wymusiła ograniczenie omawianych obiektów. Skupiając się na dziełach autorskich Krasińskiego, można ograniczyć obiekty do trzystu siedmiu dostępnych i czterech planowanych. Sto siedemdziesiąt trzy z tych obiektów zostały wprowadzone przez Cyfrową Bibliotekę Narodową Polona. Pozostałe biblioteki zrzeszone w FBC wprowadziły: Tarnowska – dwanaście, Pomorska – pięć (jeden dublet), Jagiellońska – trzy, Wielkopolska – dwa obiekty, Dolnośląska – dwa, Podkarpacka – jeden. (Śliwińska 2012: 81)

Obecnie wyszukiwarka FBC wyświetla 3218 rekordów dla ogólnego hasła „Zygmunt Krasiński". Zdigitalizowane zasoby, łącznie dla wszystkich indeksów, pochodzą (w kolejności od najbardziej do najmniej licznych) z takich źródeł jak: Cyfrowa Biblioteka Narodowa Polona, Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa, Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych, Cyfrowe Muzeum Narodowe

[4] Federacja Bibliotek Cyfrowych to działający od 2007 roku serwis internetowy stworzony przez Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe. Agreguje dane z ponad 120 dostępnych w Internecie repozytoriów, bibliotek, archiwów, muzeów i galerii cyfrowych oraz umożliwia użytkownikom przeszukiwanie tych rozproszonych zasobów w jednym portalu, dzięki czemu oferuje szybkie dotarcie do ogromnej liczby materiałów. Wynikiem wyszukiwania są odnośniki do obiektów znajdujących się w agregowanych przez FBC kolekcjach cyfrowych. W ramach projektu FBC TeNe (2021–2023) serwis został wzbogacony o funkcję przeszukiwania zawartości tekstowej i nutowej. Zawartość dokumentów jest pozyskiwana automatycznie z wykorzystaniem technologii OCR (optycznego rozpoznawania znaków) i OMR (optycznego rozpoznawania muzyki).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

w Warszawie, Akademicka Platforma Czasopism, Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa, Śląska Biblioteka Cyfrowa, Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa, Świętokrzyska Biblioteka Cyfrowa, Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa, Pedagogiczna Biblioteka Cyfrowa, Chełmska Biblioteka Cyfrowa, Podlaska Biblioteka Cyfrowa, Pomorska Biblioteka Cyfrowa, Repozytorium Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Tarnowska Biblioteka Cyfrowa, Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Łódzkiego, Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa, Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa, Repozytorium Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Podkarpacka Biblioteka Cyfrowa, Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego, Biblioteka Cyfrowa Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, Opolska Biblioteka Cyfrowa, Radomska Biblioteka Cyfrowa, Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, PAUart Katalog zbiorów artystycznych i naukowych Polskiej Akademii Umiejętności, Cyfrowa Biblioteka Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, Wolne Lektury, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Biblioteka Cyfrowa Muzeum Narodowego w Krakowie, Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Elbląska Biblioteka Cyfrowa, Małopolska Biblioteka Cyfrowa, Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, Biblioteka Cyfrowa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, CRISPA Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Czasopisma PAN, Gorzowska Biblioteka Cyfrowa, Repozytorium Cyfrowe Uniwersytetu Wrocławskiego, Repozytorium Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Bałtycka Biblioteka Cyfrowa, Biblioteka Cyfrowa Politechniki Śląskiej, Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego, Cyfrowa Biblioteka Pedagogiczna w Chełmie, Czasopisma Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego, Czytelnia Wirtualna Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Platforma Otwartych Czasopism Naukowych UAM, Sądecka Biblioteka Cyfrowa, Zachodniopomorska Biblioteka Cyfrowa „Pomerania".

Pod względem rodzaju zawartości, oprócz książek i artykułów w czasopismach, sklasyfikowano 99 dokumentów życia społecznego, 79 obrazów, 73 rękopisy, 40 muzykaliów, 32 zdjęcia, 7 dokumentów archiwalnych, 6 starodruków, 5 archiwaliów i dokumentów urzędowych, 5 pocztówek, 1 materiał multimedialny, 1 rozprawę doktorską i 1 rzeźbę. Do kategorii „pozostałe" zaliczono 23 obiekty. W ograniczonym zakresie udostępnia się 232 obiekty, np. po identyfikacji statusu studenta lub pracownika naukowego. Służą one przede wszystkim naukowcom różnych dyscyplin humanistycznych, edytorom itp.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

OGRÓD ANGIELSKI[5] – OPRACOWANIA POPULARYZATORSKIE

Zasoby Internetu przeszukiwane przy pomocy popularnej wyszukiwarki Google odzwierciedlają wspomniane wcześniej zasady różnorodności i egalitarności globalnej sieci. Hasło „Zygmunt Krasiński" indukuje ponad sto linków, odsyłających do różnorodnych treści i wzmianek o autorze *Nie-Boskiej komedii*, w tym do kilkunastu artykułów w repozytoriach i bibliotekach cyfrowych. Oprócz artykułów można wskazać takie rodzaje wpisów jak: hasła encyklopedyczne, biografie, życiorysy z charakterystyką twórczości, ciekawostki z życia poety, nagrania pogadanek o Krasińskim, quizy, twórczość inspirowana sylwetką i poezją wieszcza oraz cytaty z jego utworów, w tym interpretacje recytatorskie.

Najczęściej spotykane są noty biograficzne oraz noty biograficzne z elementami charakterystyki utworów poety. Zostały one zamieszczone na stronach o różnym statusie: instytucji państwowych, państwowych instytucji kultury, w liczących się portalach wiedzy, ale także na stronach utworzonych specjalnie w celu rozpowszechniania życiorysów znanych postaci oraz portalach generujących analizy i opracowania dla potrzeb edukacji.

Najwyżej pozycjonowanymi opracowaniami popularnymi są: hasło „Zygmunt Krasiński" w Wikipedii oraz artykuł biograficzno-analityczny w portalu culture.pl (Floryńska-Lalewicz 2004), biografia i opracowania najważniejszych utworów w portalu poezja.org (2026) oraz katalog materiałów na temat Krasińskiego i romantyzmu na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (2026).

Hasło w Wikipedii wciąż nie ma ostatecznego kształtu i z pewnością wymaga rzetelnego dopracowania. Należy jednak odnotować, że archiwum prac i dyskusji w obrębie hasła wskazuje, iż wikiautorzy mają świadomość jego niedoskonałości i jest ono cały czas uzupełniane.

W udostępnionym w styczniu 2004 roku popularyzatorskim wpisie w portalu culture.pl Halina Floryńska-Lalewicz, polonistka i historyczka idei, sformułowała treściwą notkę biograficzną, w której omawia najważniejsze fakty z życia Krasińskiego oraz ocenia wpływ relacji z ojcem na losy poety. Rozważa też, co w jego twórczości pozwala nazywać go wieszczem oraz omawia najważniejsze utwory Krasińskiego: fachowo podsumowuje *Nie-Boską komedię*, *Irydiona*, *Agaj-Hana* oraz *Przedświt*. Ponadto analizuje rozumienie mesjanizmu Krasińskiego, wspomina o jego „pojedynku" poetycko-ideowym ze Słowackim

[5] Zasady jego zakładania obejmowały: dostosowanie do okolicy, ukrywanie granic, eliminację geometrii i linii prostej, zasadę różnorodności i kontrastu. Ogród taki miał symbolizować współżycie człowieka z naturą, a także miał wyrażać idee przyjaznych związków między ludźmi (Kostkiewiczowa 1991: 333).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

oraz pisze o sposobie pojmowania przez Krasińskiego roli poety, pisarza i filozofa. Całość jest opracowaniem spójnym i niebanalnym. Hiperłącza odsyłają do materiałów poświęconych Mickiewiczowi, Słowackiemu i Potockiej oraz do analizy *Nie-Boskiej komedii*.

Katalog materiałów dostępnych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej zawiera szczegółowe odniesienia do najpopularniejszego dramatu Krasińskiego, a także np. opis dramatu rodzinnego w *Nie-Boskiej komedii*, charakterystykę rewolucjonistów, opis tragizmu bohaterów tego dramatu, rozrachunek z poezją romantyczną w *Nie-Boskiej komedii*, historiozoficzne dylematy Zygmunta Krasińskiego. Platforma proponuje również analizy porównawcze wizji rewolucji u Krasińskiego oraz u Witkacego w *Szewcach* czy u Żeromskiego w *Przedwiośniu*, jak również opracowania m.in. takich zagadnień jak autoportret Zygmunta Krasińskiego na podstawie listów czy miłość idealna na podstawie listów Zygmunta Krasińskiego do Delfiny Potockiej. Materiały dostępne na Platformie, firmowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, są rzetelnym narzędziem wspomagającym edukację.

W zakresie opracowań popularnych, których poszukuje młodzież szkolna, zaufanie może budzić wortal poezja.org. Zawiera bowiem opracowania wybranych utworów literackich, lektur szkolnych i zagadnień maturalnych oraz forum literackie. Jeśli chodzi o twórczość Krasińskiego, znajduje się tu autorski dobór tekstów poety w następującym układzie: **** (Im dalej idę po drodze żywota)*; *Boleść rozłączenia*; *Bóg mi odmówił tej anielskiej miary…*; *Błękit duszy*; *Chcę, byś mymi szkłami patrzała na ludzi*; *Co mi się marzy?*; *Czas i wieczność*; *Dla ciebiem wszystko straciła na ziemi*; *Do Beatr…*; *Do Duchów*; *Do Kajetana Koźmiana*; *Do Pani D.P.*; *Do kobiety*; *Do… (Czy pomnisz jeszcze na dożów kanale)*; *Dzień dzisiejszy*; *Fantazja życia*; *Fryburg*; *Gdzie cisza?*; *I słowik tylko po święty Wit śpiewa*; *Ja błagam Ciebie…*; *Jak anioł spadły, leżący w piękności*; *Jeśli mi kiedy przewodniczyć miały…*; *Kampania rzymska*; *Miłość ideału*; *Mord elektrycznym prądem się rozpostrze*; *Na Sybir!*; *Nie wrócę już!*; *Niewymarzona, a cudowna*; *Nim słońce wejdzie*; *Nowe życie*; *O biedna, czegóż ja mam życzyć tobie…*; *O morze wieków! Na każdej twej fali…*; *Postanowienie*; *Pożegnanie Italii*; *Przy bransoletce w dzień św. Katarzyny*. Dodatkowo autorzy zamieszczają propozycje interpretacji i opracowania *Nie-Boskiej komedii* pod kątem zagadnień wymaganych w podstawie programowej języka polskiego dla szkół średnich. Analizy można zaliczyć do starannych – ich autorzy otwarci są na propozycje ulepszeń i poprawienie ewentualnie zaistniałych błędów. Wydaje się, że mogą one stanowić jedno z rzetelniejszych zapleczy edukacyjnych dla młodzieży.

Na uwagę w zakresie internetowych działań popularyzatorskich romantyzmu, w tym osoby Zygmunta Krasińskiego, niewątpliwie zasługuje portal „Paryskie salony romantyków". Prowadzony jest przez Roberta Kowalskiego, wielbiciela romantyzmu i krzewiciela wiedzy o tej epoce, autora książek *Wieszczowie*

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

i *Od Adama do Zygmunta* (Kowalski 2020, 2022; zob. także wywiad z autorem dotyczący romantyzmu, wieszczów i propagowania wiedzy o tej epoce: Kowalski, Czarnecki 2023). Prowadzący portal tak o nim pisze:

> „Paryskie salony romantyków" powstały jako uzupełnienie mojej powieści *Wieszczowie*, opowiadającej o Adamie Mickiewiczu, Juliuszu Słowackim i Fryderyku Chopinie. Chciałem, aby potencjalni czytelnicy i czytelniczki mogli poznać pełne życiorysy występujących w niej postaci oraz zobaczyć ich portrety i fotografie. Z czasem rozwijałem stronę, dodając do niej coraz więcej materiałów, aż wyewoluowała w portal, którym jest dzisiaj. Misją „Paryskich salonów romantyków" jest zgłębianie epoki romantyzmu, szczególnie polskiego. Pojawiają się również artyści francuscy, angielscy czy niemieccy, lecz na pierwszym miejscu zawsze znajdować się będą nasi rodacy. (Kowalski b.d.)

W portalu prezentowane są takie materiały jak: biografie, kalendarium wydarzeń, drzewa genealogiczne, miejsca pochówków romantyków, muzea, galeria wizerunków, metryki, teksty poetyckie, potomkowie romantyków. Strona zawiera biogram Krasińskiego, galerię jego portretów, zdigitalizowaną metrykę ślubu oraz informacje o miejscu pochówku. Kalendarium uwzględnia nie tylko daty urodzenia i śmierci wieszcza, ale również daty jego podróży, w tym tych „nieoficjalnych", związanych choćby z romansami, np. z Joanną Bobrową.

Autor „Paryskich salonów romantyków" prowadzi w portalu blog historyczny o romantyzmie. Aktywny jest również w mediach społecznościowych, na Facebooku i Instagramie, gdzie regularnie publikuje m.in. okolicznościowe wpisy związane z rocznicami urodzin, śmierci czy ważnych wydarzeń z życia romantyków, ich rodzin czy przyjaciół. Osoba Zygmunta Krasińskiego pojawiała się w ciągu siedmioletniej historii strony/portalu kilkunastokrotnie. Autor upamiętniał wieszcza wpisami z okazji rocznic jego urodzin (posty 19 lutego każdego roku), ślubu (coroczne posty 26 lipca), narodzin lub śmierci córki Marii Beatrix (posty urodzinowe 24 lipca, wspomnienia śmierci każdorazowo w postach 24 sierpnia), urodzin syna Władysława Wincentego (regularne posty 27 września), narodzin (15 stycznia) i śmierci (15 maja) Elżbiety (Elizy) Krasińskiej, dat związanych z życiorysami kobiet obecnych w życiu poety, np. „swatanych" poecie czy będących jego muzami lub kochankami: Henriettą Ewą Ankwicz, Joanną Bobrową, Delfiną Potocką[6].

[6] Post w portalu społecznościowym Facebook z dnia 21 maja 2018 roku opisuje nieformalne związki Krasińskiego z Joanną Bobrową i Delfiną Potocką: https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02BcsEVdUaM3hFgMHqDPAZgM2dtiyxxDndPTZVUB-

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

Ponadto Kowalski recenzuje i poleca książki Danuty Danek i Klaudii Jeznach związane z Krasińskim i członkami jego rodziny (Danek 2023; Jeznach 2025). Wypowiedzi twórcy „Paryskich salonów romantyków" mają charakter popularny, w większości „odbrązowiający" życiorys poety. Eksploatują fakty z życiorysu Krasińskiego znane, ale może mniej popularne w procesie kreacji jednego z romantycznych wieszczów. Kowalski odwołuje się np. do przypuszczeń na temat orientacji seksualnej romantyków[7]. Jeden z jego utworów poetyckich dotyczy ewentualnej – niepotwierdzonej w żaden sposób – biseksualności i erotycznej fascynacji pomiędzy Krasińskim i Słowackim (odwołują się do tego również niektóre memy)[8]. Bywa także, że treści – prezentowane co roku przy okazji kolejnych rocznic związanych z poetą i jego rodziną – się powtarzają.

DZIKI OGRÓD[9] GRAFIK I MEMÓW

Osoba Zygmunta Krasińskiego obecna jest w Internecie również w bardzo nieformalnych kontekstach, przede wszystkim w memach i grafikach.

„Nadwyraz – sklep oparty na literaturze" prezentuje w sieci własne propozycje grafik odnoszących się do wieszczów romantycznych. Najbardziej znane są ich grafiki do hasła „Wściekłe wieszcze i Norwid jeszcze" oraz intertekstualna grafika „The Wieszczers. Czwórka znad Wisły", nawiązująca do okładki albumu *Abbey Road* zespołu The Beatles, którego członkowie nazywani byli także Czwórką z Liverpoolu.

FhTZ2fHvwHByEoTjheAkHhEbM1l (dostęp: 9.12.2025). Pozostałe posty na Facebooku i Instagramie umieszczane są z reguły wówczas, gdy przypada rocznica śmierci którejś z kojarzonych z poetą kobiet, np. 7 stycznia wspomina śmierć Ewy Ankwicz, 2 kwietnia Delfiny Potockiej, 1 czerwca (po odnalezieniu nekrologu, przed 2023 rokiem autor za słownikiem biograficznym podawał datę 5 maja) upamiętnia rocznice śmierci Joanny Bobrowej.

[7] https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02e6aavnCUvCkwgAaShXvtkuLffqShGrJnLRzeob6EKY1GCMBXEnttKb78E16CPKALl (dostęp: 9.12.2025).

[8] W 2019 roku wiersz otrzymał wyróżnienie w VI Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim „Erotyk na krechę" im. Tadeusza Stirmera. Por. https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02NJR6abj8pmuVq5CeBXatUhUGnZUF4sdQ2t4YdgUhw7eK4XE64qerHsbjp7jFjhXrl (dostęp: 4.12.2025).

[9] „Dziki ogród – nurt w ogrodnictwie zapoczątkowany przez Williama Robinsona (1838–1935). Przełom w sztuce i projektowaniu ogrodów zapoczątkowany w Anglii. Autor zalecał stosowanie go zarówno do ogrodów prywatnych, jak i publicznych. Ta dzikość nie propagowała nieporządku i chaosu panującego w ogrodzie oraz stosowania wyłącznie gatunków rodzimych – dziko rosnących. Była to natomiast sztuka mieszania roślin dzikich oraz uprawianych (także tropikalnych i subtropikalnych), które mogły przetrwać na dworze cały rok, w warunkach zbliżonych do naturalnych, np. na terenach podmokłych" (Wikipedia 2025; zob. także: Bachórz, Kowalczykowa 1995).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

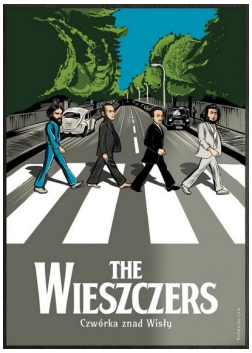

Źródło: https://nadwyraz.com/the-wieszczers-plakat-b2?gad_source=1&gad_campaignid=22932630654&gclid=CjwKCAjw2aPVBhBkEiwA0Cpttz3HiYK8h4kG1OfX_VOPC8QRWhUOm-wI2K1JPSEDsF6Aeglfqy7gMgxoCDOkQAvD_BwE#galleryName=productGallery,imageNumber=1 (dostęp: 15.09.2026).

Odniesienia do pojęcia memu internetowego, a także jego definicję jako symbolicznego znaku rozprzestrzeniającego się przez sieć, mającego różnoraką postać, zarówno hiperłącza, obrazka, filmu, strony internetowej, jak i samego słowa albo hasła, przyjęto za Adamem Walkiewiczem (2012). Przywoływane memy mieszczą się we wszystkich kategoriach klasyfikowanych przez tego autora.

Treści memów koncentrują się wokół popularnych elementów życiorysu Krasińskiego:

Źródło: https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02uNpUxCEUoMvVvB9Lx94dp51M8GLtKfUb8gpirdDKXnNRZdE5pXeUyZBwXJFbtgmUl (dostęp: 23.12.2025).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

– romansu z Delfiną Potocką;
– bliskiej zażyłości z Juliuszem Słowackim i ewentualnego homoseksualizmu;

Źródło: https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02c2ZHnp74oKT16ViZ1XchqNPqm9vhH6qm6gEngZ67hdyopsF8ZdtQuSTbjhifouTql (dostęp: 23.12.2025).

Źródło: https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02nMMf9GxStXW9Q3P7aCGGULjZe7A3EMXFVfgywhe2h461qsGqkCano2bfSgTHtCyxl (dostęp: 23.12.2025).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

– podległości ojcu.

Źródło: https://www.facebook.com/babaodpolskiego/photos/a.1344231645597042/4318264114860432 (dostęp: 23.12.2025).

Odnoszą się także do wyglądu – niewysokiego wzrostu, a z zakresu twórczości np. do nawiązań do dzieł Dantego.

Źródło: https://www.wattpad.com/874826864-życie-zygmunta-krasińskiego-prolog (dostęp: 27.12.2025)

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

Źródło: https://www.facebook.com/photo?fbid=832938263955345&set=a.157395583587215 (dostęp 15.09.2026).

Zamieszczone wyżej przykłady stanowią małą próbkę bogatego materiału memetycznego, który może być częścią większego opracowania dotyczącego memów inspirowanych literaturą i sylwetkami pisarzy. Z całą pewnością należy je rozpatrywać w kategoriach treści przewartościowujących spojrzenie na romantyzm oraz wiedzę o epoce i jej twórcach (Paszkowska 2024).

ZAKOŃCZENIE

Zamieszczane w sieci treści na temat Zygmunta Krasińskiego są różnorakie. W przestrzeni Internetu można znaleźć zarówno materiały ważne, unikatowe, sprzyjające rozwojowi myśli naukowej, treści popularne, ale rozpowszechniające rzetelną wiedzę o osobie twórcy, jak i treści rozrywkowe lub satyryczne, banalne lub wręcz fatalnej jakości merytorycznej – adresowane do szerokiego grona odbiorców różnego statusu. Materiały – choć proporcjonalnie zapewne dużo mniejsze niż na temat pozostałych wieszczów romantyzmu – niewątpliwie popularyzują sylwetkę autora *Irydiona*. Aby mogły być uznane za treści wspierające edukację o Krasińskim i z zakresu romantyzmu, oczywiste staje się w tym miejscu – zwłaszcza wobec uczniów, studentów i osób zajmujących się ich edukacją – zalecenie weryfikacji prawdziwości przekazywanych informacji[10], zachowania krytycyzmu i obiektywizmu w ich percepcji lub po prostu starannego doboru treści wartościowych.

[10] Z autopsji nasuwa się choćby wniosek, że nie zawsze państwowe portale i strony z domeną rządową można uznać za wzorcowe, choć raczej właśnie takie są wobec nich oczekiwania. Na

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

ANEKS

Wyniki wyszukiwania przeglądarki internetowej

Książki i artykuły

Bagłajewski, A. (2015). Zygmunt Krasiński u wód. Wiek XIX. *Rocznik Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza*, 8, 123–140, https://rcin.org.pl/ibl/Content/68771/PDF/WA248_83368_P-I-1269_baglajewski.pdf (dostęp: 20.12.2025).

Burzka-Janik, M., Ławski, J. (red.). (2019). *Krasiński. Żywioły kultury, żywioły natury*. Białystok–Opole: Wydawnictwo Stowarzyszenia Absolwentów Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/10596/1/Krasinski_Zywioly_natury_zywioly_kultury.pdf (dostęp: 28.12.2025).

Fiećko, J. (2020). Mickiewicz ukryty za Słowackim? Nota o trój-antagonizmie wieszczów w „Psalmie żalu" Krasińskiego. *Prace Filologiczne. Literaturoznawstwo*, 10(13), 191–211. DOI: 10.32798/pflit.570.

Kleiner, J. (1956). Nieznany list Zygmunta Krasińskiego. *Pamiętnik Literacki*, 47(3), 204–206, https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/pamietnik-literacki-czasopismo-kwartalne-poswiecone-historii-i-krytyce-literatury-polskiej/1956-tom-47-numer-3/pamietnik_literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r1956-t47-n3-s204-206.pdf (dostęp: 29.12.2025).

Królikowski, L. (2023). *Zygmunt Krasiński o Rosji*, https://www.passa.waw.pl/artykul/zygmunt-krasinski-o-rosji,7528 (dostęp: 28.12.2025).

Łyszkowska, A. (2018). *Ojcostwo i macierzyństwo w świetle listów Zygmunta i Elizy Krasińskich*, https://dspace.uni.lodz.pl/bitstream/handle/11089/41948/247-264_Lyszkowska.pdf?sequence=1&isAllowed=y (dostęp: 22.12.2025).

Mazurek, I. (2025). *Zygmunt Krasiński. Wieszcz rozdarty miłością i cierpieniem*, https://polskieradio24.pl/artykul/1057907,zygmunt-krasinski-wieszcz-rozdarty-miloscia-i-cierpieniem (dostęp: 10.12.2025).

Ziejka, F. (b.d.). *Z dziejów kultu Krasińskiego w Krakowie*, https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/45354/ziejka_z_dziejow_kultu_krasinskiego_w_Krakowie_2009.pdf?sequence=1&isAllowed=y (dostęp: 28.12.2025).

Zięba, M. (2009). *Zygmunt Krasiński w wydaniach galicyjskich*, https://rep.up.krakow.pl/xmlui/bitstream/handle/11716/2886/05_zygmunt_krasinski_w_wydaniach_galicyjskich_m_zieba.pdf?sequence=1&isAllowed=y (dostęp: 30.12.2025).

przykład na stronie www.lektury.gov.pl hasło „Zygmunt Krasiński" od lat zawiera błąd rzeczowy. O ile podano właściwe daty narodzin i śmierci oraz literacki pseudonim poety, o tyle wśród przykładowych utworów wymienione są tytuły Juliusza Słowackiego: *Hugo*, *Kulik*, *Poezje*, *Balladyna*, *Lilla Weneda*, *Mazepa*, *Ojciec zadżumionych*, *Beniowski*, *Testament mój*, *Sen srebrny Salomei*, *Fantazy*, *Zawisza Czarny*, *Sowiński w okopach Woli*, *Genezis z Ducha*, *Król-Duch*.

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

Hasła encyklopedyczne „Zygmunt Krasiński”

https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Krasinski-Zygmunt;3927076.html (dostęp: 20.12.2025).
https://lektury.gov.pl/autor/zygmunt-krasinski (dostęp: 20.12.2025).
https://nplp.pl/artykul/krasinski-zygmunt (dostęp: 28.12.2025).
https://pl.frwiki.wiki/wiki/Famille_Krasiński (dostęp: 20.12.2025).
https://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Krasiński (dostęp: 20.12.2025).
https://pl.wikisource.org/wiki/Album_pisarzy_polskich/Zygmunt_Krasiński (dostęp: 20.12.2025).

Sylwetki z elementami charakterystyki twórczości

http://ckziu2.edu.pl/wp-content/uploads/2017/02/II_a_LO_j.polski_IV_semestr.pdf (dostęp: 28.12.2025).
https://dzieje.pl/postacie/zygmunt-krasinski-1812-1859 (dostęp: 28.12.2025).
https://eszkola.pl/jezyk-polski/charakterystyka-tworczosci-2070.html (dostęp: 28.12.2025).
https://literat.ug.edu.pl/autors/krasins.htm (dostęp: 28.12.2025).
http://spnr2siekierczyna.pl/o-szkole/patron [dostęp: 28.12.2025).
https://teologiapolityczna.pl/zygmunt-krasinski-o-stanowisku-polski-z-bozych-i-ludzkich-wzgledow (dostęp: 28.12.2025).
https://www.edukator.pl/resources/page/zygmunt-krasinski/1305 (dostęp: 28.12.2025).
https://www.passa.waw.pl/artykul/zygmunt-krasinski-o-rosji,7528 (dostęp: 28.12.2025).
http://www.ptta.pl/pef/pdf/k/krasinskiz.pdf (dostęp: 28.12.2025).
https://wypracowania.pl/biografie/zygmunt-krasinski-biografia-i-charakterystyka-tworczosci (dostęp: 28.12.2025).

Ciekawostki z życia poety

https://muzeumromantyzmu.pl/50-lat-muzeum/2 (dostęp: 23.12.2015).
https://pojezierze24.pl/aktualnosci/sosna-zygmunta-krasinskiego-i-wedrujacy-mlyn-z-wierzenicy,13607 (dostęp: 23.12.2015).
http://www.omp.org.pl/blog/?p=1760 (dostęp: 23.12.2015).

Inne (audycje, nagrania, quizy, wywiady, grafiki, memy)

https://artsandculture.google.com/asset/%E2%80%9Ethe-undivine-comedy%E2%80%9D-by-zygmunt-krasi%C5%84ski-the-contemporary-theatre-szczecin-tomasz-bogus%C5%82awski-ur-1958/1gETDCRW16M_5A?hl=pl (dostęp: 23.12.2025).
https://gazetacz.com.pl/wspolpraca-uniwersytetu-jana-dlugosza-z-zlotopotockim-muzeum-zygmunta-krasinskiego (dostęp: 23.12.2025).
https://kultura.onet.pl/wiadomosci/czy-rozpoznasz-pisarza-ze-zdjecia-1515-dla-tych-ktory-uwazali-na-polskim/hfqsbql (dostęp: 23.12.2025).
https://polska-poezja.pl/zygmunt-krasinski (dostęp: 23.12.2025).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

https://polskieradio24.pl/130/5563/artykul/2901493,210-rocznica-urodzin-zygmunta-krasinskiego-prof-andrzej-wasko-pozostaje-autorem-wciaz-aktualnym (dostęp: 23.12.2025).
https://view.genial.ly/602e8f81657afd0d7112018f/presentation-zygmunt-krasinski (dostęp: 23.12.2025).
https://wszechnica.org.pl/wyklad/zygmunt-krasinski-wieszcz-kontrowersyjny (dostęp: 23.12.2025).
https://www.eska.pl/lodz/oto-20-najslynniejszych-postaci-historycznych-sprawdz-czyje-rozpoznasz-quiz-3-11-aa-PE1b-oSag-wogx.html (dostęp: 23.12.2025).
https://www.facebook.com/babaodpolskiego/photos/a.1344231645597042/4318264114860432 (dostęp: 23.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02BcsEVdUaM3hFgMHqDPAZgM2dtiyxxDndPTZVUBFhTZ2fHvwHByEoTjheAkHhEbM1l (dostęp: 9.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02c2ZHnp74oKT16ViZ1XchqNPqm9vhH6qm6gEngZ67hdyopsF8ZdtQuSTbjhifouTql (dostęp: 23.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02dAJUEpTPgSGPxwykXp1g4EHY7YCazbBferYrzPLn4w3pkQzUrS859MUutQCTJ25rl (dostęp: 23.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02e6aavnCUvCkwgAaShXvtkuLffqShGrJnLRzeob6EKY1GCMBXEnttKb78E16CPKALl (dostęp: 9.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02hFwfDpkyp7F5W1LPf5njAA8wYQNWP2p9RxLGGDzjAkXEyW81Y8UzaV522tv9XRAel (dostęp: 23.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02NJR6abj8pmuVq5CeBXatUhUGnZUF4sdQ2t4YdgUhw7eK4XE64qerHsbjp7jFjhXrl (dostęp: 4.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02nMMf9GxStXW9Q3P7aCGGULjZe7A3EMXFVfgywhe2h461qsGqkCano2bfSgTHtCyxl (dostęp: 23.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid02uNpUxCEUoMvVvB9Lx94dp51M8GLtKfUb8gpirdDKXnNRZdE5pXeUyZBwXJFbtgmUl (dostęp: 23.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid035ojZk1MEssDQcsifjVe8okPSDnXc5xeaFNqs2TMufMzwoyXgsqqf9mMP6Xx8SPQSl (dostęp: 23.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid0eJA3YFTevFYZ3YNrQzbLozypPXB9tqJVHx2aV45vbuj6FhF8Toqxr36hmEppbuDal (dostęp: 23.12.2025).
https://www.facebook.com/paryskiesalonyromantykow/posts/pfbid0Gf1GQDvy1D3fGmEo56NLT9FjurBChCXL8sH69c1MRxjhWEjYrvsbW2svZt97JLrgl (dostęp: 23.12.2025).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

https://www.focus.pl/artykul/mickiewicz-slowacki-krasinski-wywiad?fbclid=IwAR0Q5x4CjtY3DybmQMQM5Wh-AWlQdamJ4BPR2kFzPhyqEIbd2-mv9KPHJxc (dostęp: 23.12.2025).
https://www.instagram.com/p/BnqvNPcnbol (dostęp: 23.12.2025).
https://www.instagram.com/p/Bra_EwJAHtt/?img_index=1 (dostęp: 27.12.2025).
https://www.instagram.com/p/CkAfR-Sjd_F (dostęp: 27.12.2025).
https://www.instagram.com/p/Cm1HbXvjgFN/?img_index=1 (dostęp: 27.12.2025).
https://www.instagram.com/p/CoHk2jBDr7G/?img_index=1 (dostęp: 27.12.2025).
https://www.instagram.com/p/CWBafmJDlFV/?img_index=1 (dostęp: 27.12.2025).
https://www.polskieradio.pl/39/156/artykul/1057907,zygmunt-krasinski-wieszcz-rozdarty-miloscia-i-cierpieniem (dostęp: 27.12.2025).
https://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/wypowiedz.xsp?posiedzenie=8&dzien=3&wyp=002 (dostęp: 27.12.2025).
https://www.wattpad.com/874826864-życie-zygmunta-krasińskiego-prolog (dostęp: 27.12.2025).
https://www.youtube.com/watch?v=BGddf127SnQ (dostęp: 27.12.2025).
https://www.youtube.com/watch?v=dw8gql6NoIA (dostęp: 27.12.2025).
https://www.youtube.com/watch?v=MRwvMJJHf8E (dostęp: 27.12.2025).

Twórczość poetycka inspirowana Krasińskim

https://www.publixo.com/text/0/t/17821/title/Zygmunt_Krasinski_urodzil_sie_200_lat_temu_w_Opinogorze (dostęp: 27.12.2025).

Cytaty

https://www.google.com/search?q=Krasi%C5%84ski+cytaty&client=firefox-b-d&sca_esv=579136088&ei=595EZeiSB5WD9u8PydGZsAM&udm=&ved=0ahUKEwioouiR4qeCAxWVgf0HHcloBjYQ4dUDCA8&uact=5&oq=Krasi%C5%84ski+-cytaty&gs_lp=Egxnd3Mtd2l6LXNlcnAiEUtyYXNpxYRza2kgY3l0YXR5MgUQABiABEigfVD-OVjkdXAFeACQAQCYAVegAaYDqgEBNrgBA8gBAPgBAcICChAAGEcY1gQYsAPCAgoQLhixAxiKBRhDwgIGEAAYBxgewgILEC4YgAQYxwEYrwHCAhkQLhixAxiKBRhDGJcFGNwEGN4EGOAE2AEBwgIFEC4YgATCAhQQLhiABBiXBRjcBBjeBBjgBNgBAcICBhAAGBYYHsICCBAAGBYYHhgP4gMEGAAgQYgGAZAGCLoGBggBEAEYFA&sclient=gws-wiz-serp (dostęp: 27.12.2025).

Pobrane z czasopisma Annales N - Educatio Nova **http://educatio.annales.umcs.pl**
Data: 25/11/2026 15:28:11

BIBLIOGRAFIA

Bachórz, J., Kowalczykowa, A. (red.). (1995). *Słownik literatury polskiej XIX wieku*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich Wydawnictwo.

Danek, D. (2023). *Tajemnica miłości romantycznej. Zygmunt Krasiński i Delfina Potocka*. Gdańsk: słowo/obraz terytoria.

Floryńska-Lalewicz, H. (2004). *Zygmunt Krasiński*, https://culture.pl/pl/tworca/zygmunt-krasinski (dostęp: 15.12.2025).

Jeznach, K. (2025). *„Walkiria z północy przybyła". Elżbieta z Branickich Krasińska*. Kielce: Pewne Wydawnictwo.

Kaliszewski, A. (2012). *Główne nurty w kulturze XX i XXI wieku*. Warszawa: Wydawnictwo Poltext.

Kostkiewiczowa, T. (red.). (1991). *Słownik literatury polskiego oświecenia*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich Wydawnictwo.

Kowalski, R. (2020). *Wieszczowie*. Brzeg: Stowarzyszenie Żywych Poetów.

Kowalski, R. (2022). *Od Adama do Zygmunta. Romantyczne biografie*. Kielce: Pewne Wydawnictwo.

Kowalski, R. (b.d.). *Czym są „Paryskie salony romantyków?"*, http://paryskiesalonyromantykow.pl/index.php/czym-sa-paryskie-salony-romantykow (dostęp: 16.11.2025).

Kowalski, R., Czarnecki, Ł. (2023). *Mickiewicz, Słowacki i Krasiński niczym XIX-wieczne gwiazdy rocka. Historia z romansami i strzelaninami w tle*, https://www.focus.pl/artykul/mickiewicz-slowacki-krasinski-wywiad (dostęp: 29.12.2015).

Paszkowska, J. (2024). Reaktywacje dziewiętnastowieczności w memach internetowych na przykładzie fanpage'a „Pozytywistyczne wibracje". W: A. Dunin-Dudkowska, D. Piechota, A. Trześniewska-Nowak (red.), *Reaktywacje dziewiętnastowieczności* (t. 2; s. 227–240). Lublin: Wydawnictwo UMCS.

Pisarski, M. (2022). *Borges i idee hipertekstowe*, https://www.techsty.art.pl/hipertekst/awangarda/borges.htm (dostęp: 14.12.2025).

Poezja.org (2026). *Zygmunt Krasiński – biografia, wiersze, twórczość*, https://poezja.org/wz/Zygmunt_Krasinski/#author-works-interpretation (dostęp: 23.12.2025).

Śliwińska, M.M. (2012). e-Krasiński. Publikacje Zygmunta Krasińskiego w bibliotekach cyfrowych. *Sztuka Edycji*, (2), 77–88.

Walkiewicz, A. (2012). Czym są memy internetowe? Rozważania z perspektywy memetycznej. *Teksty z Ulicy*, (14), 46–49.

Wikipedia (2025). *Dziki ogród*, https://pl.wikipedia.org/wiki/Dziki_ogród (dostęp: 5.12.2025).

Zintegrowana Platforma Edukacyjna (2026). Katalog materiałów, https://zpe.gov.pl/szukaj?query=Zygmunt%20Krasiński (dostęp: 23.12.2025).